

گزارش اقتصادی استان قزوین

۱۳۹۳

اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان قزوین

انتشارات سایه گستر

۱۳۹۵

عنوان و نام پدیدآور	: گزارش اقتصادی استان قزوین ۱۳۹۳ / تهیه کننده معاونت اقتصادی اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان قزوین ؛ گروه مولفان فهیمه لزگی ... [و دیگران] .
مشخصات نشر	: قزوین: : سایه گستر، ۱۳۹۵ .
مشخصات ظاهری	: ۲۲۰ ص.: مصور ، جدول ، نمودار .
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۳۷۴-۳۶۰-۱
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: گروه مولفان فهیمه لزگی ، علیرضا امینی ، فاطمه همتی ، سمیه نوروزی ، سیده زهرا حسینی ، مریم حسینی ، زهرا گیلکی .
موضوع	: قزوین (استان) -- اوضاع اقتصادی -- ۱۳۹۳ -- آمار
موضوع	: Qazvin (Iran: Province) -- Economic conditions -- ۲۰۱۴ -- Statistics
شناسه افزوده	: لزگی، فهیمه، ۱۳۴۸ -
شناسه افزوده	: ایران. وزارت امور اقتصادی و دارایی. اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان قزوین. معاونت اقتصادی
رده بندی کنگ	: ۱۳۹۳ ۴۹۱ ی / ۲/۴۵۷۰-HA
رده بندی دیویی	: ۵۳۶/۳۱۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۲ ۶۱۷

گزارش اقتصادی استان قزوین ۱۳۹۳

- تهیه شده در: معاونت اقتصادی اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان قزوین
- تحت مدیریت: سید محمدعلی قاسمی
- مولفان: فهیمه لزگی، علیرضا امینی، سمیه نوروزی، فاطمه همتی، سیده زهرا حسینی، مریم حسینی، زهرا گیلکی
- انتشارات: سایه گستر
- صفحه آرا: انسیه بخارایی
- نوبت چاپ: اول ۱۳۹۵
- شمارگان: ۴۰۰ نسخه
- لیتوگرافی و چاپ: عمران
- شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۷۴-۳۶۰-۱
- قیمت: ۱۰/۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

۱	فصل اول: خلاصه‌ای از وضع اقتصاد ایران
۱۹	فصل دوم: امور زیربنایی
۳۵	فصل سوم: وضعیت بخش‌های اقتصادی
۷۱	فصل چهارم: نیروی انسانی و بازار کار
۸۵	فصل پنجم: تولید و رشد اقتصادی
۹۷	فصل ششم: شاخص قیمت و تورم
۱۰۷	فصل هفتم: بودجه و برنامه مالی دولت
۱۲۱	فصل هشتم: توزیع درآمد و رفاه خانوار
۱۳۹	فصل نهم: سرمایه‌گذاری
۱۵۳	فصل دهم: تجارت و بازرگانی
۱۷۳	فصل یازدهم: نظام بانکی
۱۹۱	فصل دوازدهم: صنعت بیمه
۲۱۱	فصل سیزدهم: بازار سرمایه

فهرست موضوعی

فصل اول: خلاصه‌ای از وضع اقتصاد ایران

- ۱-۱. تولید و رشد اقتصادی..... ۲
- ۲-۱. اشتغال و بیکاری..... ۳
- ۳-۱. روند قیمت‌ها و تورم..... ۵
- ۴-۱. چالش‌های فراروی اقتصاد ایران..... ۶
- ۵-۱. توصیه‌های سیاستی جهت بهبود وضعیت اقتصاد ایران..... ۱۶

فصل دوم: امور زیربنایی

- ۱-۲. انرژی..... ۲۱
- ۱-۱-۲. بخش نفت..... ۲۱
- ۲-۱-۲. بخش گاز..... ۲۲
- ۳-۱-۲. بخش برق..... ۲۴
- ۴-۱-۲. بخش آب..... ۲۷
- ۲-۲. حمل‌ونقل و ارتباطات..... ۳۰
- ۱-۲-۲. حمل‌ونقل..... ۳۰
- ۲-۲-۲. ارتباطات..... ۳۲
- ۳-۲. چالش‌های فراروی امور زیربنایی..... ۳۳
- ۴-۲. توصیه‌های سیاستی در امور زیربنایی..... ۳۳

فصل سوم: وضعیت بخش‌های اقتصادی

- ۱-۳. صنعت و معدن..... ۳۷
- ۱-۱-۳. خلاصه وضعیت شهرک‌های صنعتی استان..... ۳۷
- ۲-۱-۳. جواز تأسیس..... ۳۸
- ۳-۱-۳. پروانه بهره‌برداری..... ۳۹
- ۴-۱-۳. پنگاه‌های صنعتی استان..... ۴۰
- ۵-۱-۳. شاخص‌های صنعتی استان..... ۴۴
- ۶-۱-۳. اطلاعات بخش معدن..... ۴۵
- ۷-۱-۳. شاخص‌های بخش معدن..... ۴۶

۴۸	۲-۳ کشاورزی
۴۸	۱-۲-۳ آمار و اطلاعات کل کشاورزی استان
۴۸	۲-۲-۳ کاربری اراضی کشاورزی
۵۲	۳-۳ خدمات
۵۲	۱-۳-۳ اقتصاد مالی (واسطه‌گری‌های مالی)
۵۳	۲-۳-۳ اقتصاد ارتباطات
۵۶	۳-۳-۳ اقتصاد آموزش
۶۰	۴-۳-۳ اقتصاد بهداشت
۶۲	۱-۳-۳ اقتصاد گردشگری
۶۴	۴-۳ ساختن و مسکن
۶۴	۱-۴-۳ پروانه‌های ساختمانی صادرشده
۶۵	۲-۴-۳ تعداد احداثی‌های تعیین‌شده در پروانه‌ی صادره و بخش متقاضی
۶۶	۳-۴-۳ تعداد ساختمان‌های ترمیمی‌شده و تکمیل‌شده از سوی بخش خصوصی
۶۶	۴-۴-۳ تعداد ساختمان‌های احداث‌شده توسط سازمان مسکن و شهرسازی
۶۷	۵-۴-۳ مشخصات شرکت‌های تعاونی مسکن
۶۷	۵-۳ چالش‌های فراروی توسعه بخش اقتصاد
۶۹	۶-۳ توصیه‌های سیاستی جهت بهبود وضعیت بخش‌های اقتصادی

فصل چهارم: نیروی انسانی و بازار کار

۷۳	۱-۴ عرضه‌ی نیروی کار
۷۳	۱-۱-۴ توزیع نسبی جمعیت فعال اقتصادی
۷۴	۲-۱-۴ جمعیت و ساختار آن
۷۶	۳-۱-۴ نرخ مشارکت اقتصادی
۷۷	۲-۴ تقاضای نیروی کار
۷۷	۱-۲-۴ اشتغال، بیکاری و بازار کار
۸۱	۲-۲-۴ بار تکفل
۸۱	۳-۲-۴ بررسی ساختار اشتغال استان
۸۳	۴-۲-۴ اشتغال در بخش خصوصی و عمومی
۸۳	۳-۴ چالش‌های فراروی ساختار جمعیتی و بازار کار
۸۴	۴-۴ توصیه‌های سیاستی جهت بهبود بازار کار

فصل پنجم: تولید و رشد اقتصادی

- ۱-۵. تولید ناخالص داخلی و رشد اقتصادی..... ۸۷
- ۲-۵. نقش استان در فعالیت‌های اقتصادی کشور..... ۸۹
- ۳-۵. ساختار اقتصاد استان..... ۹۰
- ۴-۵. تولید سرانه..... ۹۱
- ۵-۵. نرخ بهره‌دهی بخش‌های اقتصادی..... ۹۲
- ۶-۵. بررسی مزیت نسبی در بخش‌های اقتصادی..... ۹۳
- ۷-۵. چالش‌های فراروی تولید و رشد اقتصادی..... ۹۴
- ۸-۵. توصیه‌های سیاستی جهت بهبود وضعیت تولید و رشد اقتصادی..... ۹۵

فصل ششم: شاخص قیمت تورم

- ۱-۶. تحولات قیمتی استان در مناطق شهری..... ۹۹
- ۱-۱-۶. گروه‌های اصلی کالاها و خدمات مصرفی..... ۹۹
- ۲-۱-۶. گروه‌های اختصاصی..... ۱۰۲
- ۲-۶. بررسی شاخص قیمت ماهانه و کالاهای خدمات مصرفی..... ۱۰۳
- ۳-۶. تورم نقطه‌ای یا نقطه به نقطه..... ۱۰۴
- ۴-۶. چالش‌های فراروی کنترل تورم..... ۱۰۶
- ۵-۶. توصیه‌های سیاستی جهت کنترل تورم..... ۱۰۶

فصل هفتم: بودجه و برنامه مالی دولت

- ۱-۷. منابع بودجه‌ای استان..... ۱۰۹
- ۱-۱-۷. درآمدهای عمومی..... ۱۱۰
- ۲-۱-۷. درآمدهای اختصاصی..... ۱۱۴
- ۲-۷. مصارف بودجه‌ای استان..... ۱۱۴
- ۱-۲-۷. اعتبارات هزینه‌ای..... ۱۱۵
- ۲-۲-۷. اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای..... ۱۱۶
- ۳-۷. بررسی نسبت‌های بودجه‌ای استان..... ۱۱۸
- ۴-۷. چالش‌های فراروی بخش بودجه..... ۱۲۰
- ۵-۷. توصیه‌های سیاستی در خصوص بودجه..... ۱۲۰

فصل هشتم: توزیع درآمد و رفاه خانوار

- ۱-۸. هزینه و درآمد خانوارهای شهری..... ۱۲۳
- ۱-۱-۸. تحلیل هزینه‌ای بودجه‌ی خانوار..... ۱۲۳
- ۲-۱-۸. تحلیل درآمد خانوار..... ۱۲۵
- ۲-۸. هزینه و درآمد خانوار روستایی..... ۱۲۶
- ۱-۲-۸. تحلیل هزینه‌ای بودجه‌ی خانوار..... ۱۲۶
- ۲-۲-۸. تحلیل درآمد خانوار..... ۱۲۸
- ۳-۸. شاخص‌های توزیع درآمد..... ۱۳۰
- ۳-۸. نسبت هزینه به درآمد خانوارهای شهری و روستایی..... ۱۳۰
- ۲-۳-۸. سبب هزینه‌های غیرخوراکی به خوراکی خانوارهای شهری و روستایی..... ۱۳۲
- ۳-۳-۸. تعدیل هزینه‌ای خانوار به تفکیک دهک‌ها..... ۱۳۳
- ۴-۳-۸. ضریب..... ۱۳۵
- ۴-۸. چالش‌های فراروی توزیع درآمد و رفاه خانوار..... ۱۳۶
- ۵-۸. توصیه‌های سیاستی جهت بهبود توزیع درآمد و رفاه خانوار..... ۱۳۷

فصل نهم: سرمایه‌گذاری

- ۱-۹. تحلیل محیط کسب و کار..... ۱۴۱
- ۲-۹. تحلیل سرمایه‌گذاری داخلی در بخش‌های عمده‌ی اقتصاد..... ۱۴۵
- ۱-۲-۹. سرمایه‌گذاری در بخش صنعت..... ۱۴۵
- ۲-۲-۹. شاخص‌های سرمایه‌گذاری صنعتی..... ۱۴۷
- ۳-۲-۹. سرمایه‌گذاری در بخش معدن..... ۱۴۹
- ۴-۲-۹. سرمایه‌گذاری در بخش ساختمان..... ۱۴۹
- ۳-۹. چالش‌های فراروی حوزه‌ی سرمایه‌گذاری..... ۱۵۰
- ۴-۹. توصیه‌های سیاستی جهت افزایش جذب سرمایه‌گذاری..... ۱۵۱

فصل دهم: تجارت و بازرگانی

- ۱-۱۰. بازرگانی داخلی..... ۱۵۵
- ۱-۱-۱۰. اصناف، اتحادیه‌ها و تعاونی‌ها..... ۱۵۵
- ۲-۱-۱۰. سیاست‌های توسعه‌ی بازرگانی داخلی استان..... ۱۵۶
- ۲-۱۰. بازرگانی خارجی..... ۱۵۹

- ۱۶۰..... ۱-۲-۱۰. تحلیل وضعیت صادرات
- ۱۶۴..... ۲-۲-۱۰. تحلیل وضعیت واردات
- ۱۶۶..... ۳-۲-۱۰. شاخص‌های تجاری و گمرکی
- ۱۶۹..... ۴-۲-۱۰. سیاست‌های توسعه‌ی بازرگانی خارجی استان
- ۱۷۰..... ۳-۱۰. چالش‌های فراوری بازرگانی و تجارت
- ۱۷۰..... ۴-۱۰. توصیه‌های سیاستی جهت بهبود وضعیت تجارت و بازرگانی

فصل یازدهم: نظام بانکی

- ۱۷۵..... ۱-۱۱. خدمات شبکه‌ی بانکی
- ۱۷۵..... ۱-۱۱. نظام پرداخت الکترونیکی
- ۱۷۶..... ۲-۱۱. تجهیز منابع
- ۱۷۶..... ۱-۲-۱۱. سپرده‌های شبکه‌ی بانکی
- ۱۷۹..... ۲-۲-۱۱. سپرده‌های جاری و برداری
- ۱۷۹..... ۳-۱۱. تخصیص منابع
- ۱۷۹..... ۱-۳-۱۱. تسهیلات به بخش‌های عمده اقتصادی
- ۱۸۲..... ۴-۱۱. مانده‌ی بدهی بخش غیردولتی (بخشها مطالعات)
- ۱۸۳..... ۵-۱۱. تحلیل عقود اسلامی شبکه‌ی بانکی (بانکداری اسلامی)
- ۱۸۳..... ۱-۵-۱۱. ترکیب عقود اسلامی
- ۱۸۳..... ۲-۵-۱۱. عقود مبادله‌ای
- ۱۸۴..... ۳-۵-۱۱. عقود مشارکتی
- ۱۸۵..... ۶-۱۱. شاخص‌های کارایی شبکه‌ی بانکی
- ۱۸۵..... ۱-۶-۱۱. کارایی منابع و مصارف
- ۱۸۶..... ۲-۶-۱۱. کارایی شعب
- ۱۸۷..... ۷-۱۱. تحلیل نظام بانکی استان با رویکرد اقتصاد مقاومتی
- ۱۸۸..... ۸-۱۱. چالش‌های فراوری نظام بانکی
- ۱۸۹..... ۹-۱۱. توصیه‌های سیاستی در نظام بانکی

فصل دوازدهم: صنعت بیمه

۱۹۳	۱-۱۲. خدمات صنعت بیمه
۱۹۳	۱-۱-۱۲. شبکه‌ی فروش و بازاریابی بیمه (بیمه‌گران)
۱۹۴	۲-۱۲. شاخص‌های بیمه‌ای و اقتصادی
۱۹۴	۱-۲-۱۲. ضریب نفوذ بیمه
۱۹۴	۲-۲-۱۲. نسبت خسارت
۱۹۵	۳-۲-۱۲. حق بیمه‌ی سرانه
۱۹۵	۳-۱۲. عملکرد بازار بیمه
۱۹۶	۴-۱۲. ع. خرد رشته‌های بیمه‌ای صنعت بیمه
۱۹۶	۴-۱۲. حق بیمه‌ی تولیدی
۱۹۷	۴-۱۲. خسار، پرداخت
۱۹۸	۴-۱۲. بیمه‌نامه
۱۹۹	۴-۱۲. تعداد خسارت
۲۰۰	۴-۱۲. نسبت خسارت
۲۰۲	۵-۱۲. تحلیل بیمه‌های اشخاص و اموال - مسئولیت
۲۰۲	۱-۵-۱۲. بیمه‌های اشخاص
۲۰۳	۲-۵-۱۲. بیمه‌های اموال - مسئولیت
۲۰۴	۶-۱۲. تحلیل بیمه‌های زندگی
۲۰۶	۷-۱۲. تحلیل بیمه‌های اتومبیل
۲۰۸	۸-۱۲. چالش‌های فراروی صنعت بیمه
۲۰۸	۹-۱۲. توصیه‌های سیاستی در صنعت بیمه

فصل سیزدهم: بازار سرمایه

۲۱۳	۱-۱۳. بررسی عملکرد بازار سرمایه‌ی اقتصاد ایران
۲۱۳	۱-۱-۱۳. بازار بورس اوراق بهادار
۲۱۶	۲-۱-۱۳. بازار فرابورس
۲۱۷	۳-۱-۱۳. بازار بورس کالا
۲۱۹	۲-۱۳. عملکرد بورس منطقه‌ای استان

- ۱۳-۲-۱. شرکت‌های کارگزاری و نمایندگی ۲۱۹
- ۱۳-۲-۲. عملکرد تالار بورس منطقه‌ای ۲۱۹
- ۱۳-۲-۳. خدمات قابل ارائه در تالار منطقه‌ای استان ۲۲۱
- ۱۳-۳. چالش‌های فراروی بازار سرمایه ۲۲۲
- ۱۳-۴. توصیه‌های سیاستی در بازار سرمایه ۲۲۳

www.ketab.ir

امروزه اهمیت برنامه‌ریزی برای جهت‌دهی به سیاست‌های اقتصادی به سمت و سوی اهداف مشخص و جامع بر هیچ کارشناس و صاحب‌نظری در این حوزه پوشیده نیست. در این راستا هر سیاست‌گذار و مدیر اقتصادی نیاز به شناخت دقیق از حوزه عملکرد خود و متغیرهای مورد هدف دارد.

از سوی دیگر علاوه بر نهادهای تصمیم‌گیر و سیاست‌گذار، هر نهاد نظارتی نیز برای پایش میزان تحقق اهداف برنامه‌ها و بررسی چشم‌انداز اقتصادی نیاز به گزارش‌های آماری دارد تا درصد تحقق اهداف، مورد بررسی و رصد قرار گیرد. تهیه این نوع گزارش‌ها علاوه بر اهمیت آن در سطح ملی در سطح مناطق و استان‌ها نیز جهت حصول ساخت لازم از وضعیت اقتصادی استان، پتانسیل‌ها، مزیت‌های اقتصادی استان و امکان برنامه‌ریزی‌های منطقه‌ای با شتوانه علمی در راستای برنامه‌های پنج‌ساله کشور و سند چشم‌انداز بیست ساله ۱۴۰۴، ضروری به‌شمار می‌رود. از اطمینان حاصل می‌گردد که گزارش‌های آماری این نوع گزارش‌های آماری و تحلیلی اقتصادی که از هر استان‌های کشور تهیه می‌شود، بوده‌ایم. استان قزوین نیز جزء استان‌های پیشرو در تهیه گزارش اقتصادی و ارائه گزارش‌های اقتصادی دوره‌ای (دوره برنامه‌های پنج‌ساله) بوده است. اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان هر ساله سعی بر بهبود کیفیت و افزودن شدن بر غنای علمی گزارش‌ها جهت استفاده کلیه گروه‌ها اعم از مدیران، کارشناسان اقتصادی و سایر پژوهشگران داشته است.

کتاب حاضر با عنوان گزارش اقتصادی استان قزوین در سال ۱۳۹۲ شامل ۱۳ فصل می‌باشد که در فصل اول خلاصه‌ای از وضعیت شاخص‌های کلان اقتصادی ایران در سال ۱۳۹۲ جهت روشن‌تر شدن فضای اقتصادی حاکم بر کل کشور در این سال، ارائه شده است. فصل دوم - با عنوان اطلاعات آماری از وضعیت زیربنایی استان شامل زیرساخت‌های انرژی و حمل‌ونقل و ارتباطات که در سطح نقش زمینه‌ساز فعالیت‌های اقتصادی و توسعه استان را ایفا می‌نمایند، می‌باشد. در فصل سوم به بررسی وضعیت‌های بخش - های اقتصادی پرداخته شده است. در فصل چهارم تحولات جمعیتی و نیروی انسانی استان با شاخص‌های اقتصادی و جمعیت‌شناختی مورد بررسی و واکاوی قرار گرفته است تا نمایی از ساختار نیروی انسانی و بازار کار استان ارائه شود.

فصول پنجم تا دهم این گزارش نیز به بررسی وضعیت متغیرهای کلان اقتصاد استان شامل تولید و رشد اقتصادی، تورم، بودجه و برنامه مالی دولت در استان، توزیع درآمد و رفاه خانوارهای استان، سرمایه - گذاری در فعالیت‌های عمده اقتصادی استان اعم از سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی و بازرگانی داخلی و

تجارت خارجی، پرداخته است. همچنین در این فصول علاوه بر گزارش آماری، به تجزیه و تحلیل و بررسی علل تغییرات متغیرها و شاخص‌ها پرداخته شده است تا امکان ارائه تصویر روشنی از اقتصاد کلان استان به وجود آید.

فصول یازدهم تا سیزدهم نیز به بررسی وضعیت بازار مالی استان شامل بازار پول که نظام بانکی بازیگر اصلی این بازار می‌باشد، صنعت بیمه و بازار سرمایه پرداخته شده است.

امید است این کتاب رسالت خود را در راستای ارائه نمایی از وضعیت اقتصادی استان به انجام رسانده باشد. اما آنچه که مسلم است کتاب حاضر نیز علی‌رغم تلاش‌های هر ساله جهت تکمیل محتوایی و چارچوب آن نماند. پژوهشی و گزارش تخصصی دارای نواقص و کاستی‌هایی می‌باشد، لذا از استادان، پژوهشگران، مدیران، کارشناسان ارجمند تقاضا می‌شود با ارائه نظرات و پیشنهادات خود ما را در ارتقاء سطح علمی این مجلد یاری نمایند.

در پایان لازم است از روحانیان، همکاران معاونت اقتصادی و تمامی دستگاه‌های اجرایی که در جمع‌آوری آمار و اطلاعات این مجلد مشارکت فعال داشته‌اند، تشکر و قدردانی نموده و توفیق روزافزون ایشان را از خداوند متعال مسألت کنیم.

پاییز ۱۳۹۵

سید محمد علی قاسمی

نماینده و مدیرکل امور اقتصادی و دارایی